

SFS 2005:890

Utkom från trycket
den 9 december 2005

Förordning med instruktion för Statens räddningsverk;

utfärdad den 24 november 2005.

Regeringen föreskriver följande.

Uppgifter

1 § Statens räddningsverk är central förvaltningsmyndighet för följande frågor, i den mån det inte är en uppgift för någon annan myndighet:

1. räddningstjänst, olycks- och skadeförebyggande åtgärder samt sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning, och
2. landtransporter av farligt gods.

Räddningsverket är också central förvaltningsmyndighet för frågor om brandfarliga och explosiva varor samt frågor om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

2 § Räddningsverket skall bedriva arbete med olycks- och skadeförebyggande åtgärder med målet att skydda människors liv, säkerhet och hälsa mot olyckor samt att förhindra eller begränsa skador på egendom och miljö. I Räddningsverkets arbete med frågor om brandfarliga och explosiva varor skall myndigheten verka för en säker hantering och import av brandfarliga och explosiva varor utan att motverka den tekniska utvecklingen eller handeln med andra länder.

Räddningsverket skall verka för att förebygga allvarliga kemikalieolyckor och begränsa konsekvenserna av de som sker. Vidare skall Räddningsverket verka för att begränsa konsekvenserna av oljeutsläpp till sjöss när utsläppen når strandnära vattenområden och land. Räddningsverket skall även verka för att miljöaspekter beaktas i samhällets arbete för skydd mot olyckor.

3 § Räddningsverket skall bedriva utbildning som tillgodoser behov av kompetens hos kommuner och statliga myndigheter för att kunna utföra uppgifter som anges i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

Räddningsverket skall därutöver kunna erbjuda

1. risk- och säkerhetsutbildningar som tillgodoser behov av kompetens hos kommuner, landsting och statliga myndigheter samt hos organisationer och företag för att kunna hantera störningar i samhällsviktig verksamhet,
2. fortbildning inom räddningstjänstområdet, och
3. annan utbildning med anknytning till myndighetens uppgifter.

Räddningsverket får ta ut avgifter för utbildningar enligt andra stycket. Avgiftens storlek fastställs av myndigheten.

4 § Utöver vad som följer av 1–3 §§ skall Räddningsverket särskilt

1. samordna samhällets verksamhet för olycks- och skadeförebyggande åtgärder enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och inom räddningstjänsten samt verka för att organisation, ledning och ledningsmetoder samt materiel utvecklas så att samhällets räddningstjänstorgan arbetar och samverkar effektivt,

2. följa utvecklingen av forskning och teknik inom verksamhetsområdet samt på egen hand eller genom någon annan bedriva forsknings-, utvecklings- och försöksverksamhet,

3. arbeta med omvärldsbevakning och omvärldsanalys inom verksamhetsområdet, ansvara för att statistik tas fram inom området skydd mot olyckor, samt i samverkan med berörda myndigheter och organisationer tillhandahålla ett nationellt centrum för lärande från olyckor, så att en samlad bedömning av olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet i Sverige kan göras som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov,

4. i samverkan med berörda myndigheter och organisationer utveckla och stödja lokalt förebyggande arbete för att motverka olycksfall som leder till personskador,

5. samordna arbetet för barns och ungas säkerhet, när det gäller att motverka olycksfall som leder till personskador,

6. ansvara för utveckling av system för varning av befolkningen under höjd beredskap och vid olyckor i fred och därvid särskilt verka för ändamålsenliga varningssystem runt kärnkraftverken,

7. tillhandahålla underlag inom verksamhetsområdet för tillämpningen av 3–5 kap. miljöbalken och plan- och bygglagen (1987:10),

8. inhämta erfarenheter från allvarliga olyckor och katastrofer i Sverige och i andra länder,

9. verka för att förebyggande åtgärder mot naturolyckor vidtas,

10. samordna beredskapsplanläggningen mot kärnenergiolyckor och andra allvarliga olyckor,

11. planera för att, på regeringens särskilda uppdrag, kunna bistå regeringen vid kärnenergiolyckor och andra allvarliga olyckor med att inhämta expertbedömningar och annat underlag från myndigheter och andra organ,

12. samordna planläggningen på regional nivå för sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från en kärnteknisk anläggning,

13. samordna säkerhetsföreskrifterna för land-, sjö- och lufttransporter av farligt gods, det svenska arbetet i internationella organ och transportmyndigheternas arbete i övrigt inom området transport av farligt gods,

14. samordna tillsynsmyndigheternas verksamhet i fråga om landtransporter av farligt gods och ansvara för tillsyn inom verksamhetsområdet i övrigt,

15. utveckla, anskaffa och underhålla förstärkningsresurser för räddningstjänst och sanering,

16. samarbeta med och nyttja resurserna vid Forsvarsmakten (Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum) när det gäller forskning och metod- och teknikutveckling avseende minröjning, och

17. informera inom sitt verksamhetsområde, stödja organisationers utbildningsverksamhet samt genom forsknings- och utvecklingsverksamhet sprida kunskap som syftar till att enskilda genom egna åtgärder skall kunna bidra till att skyddet mot olyckor stärks.

5 § Räddningsverket skall följa den internationella utvecklingen inom sitt verksamhetsområde samt i samverkan med berörda myndigheter bemanna arbetsgrupper i det internationella samarbetet på området.

Räddningsverket skall inom sitt område medverka i Sveriges internationella säkerhets- och förtroendeskapande verksamhet inom ramen för samarbetet Partnerskap för fred. Verksamheten inom samarbetet Partnerskap för fred skall bedrivas i enlighet med det individuella partnerskapsprogrammet och i enlighet med de mål som fastställts för Sveriges medverkan i Partnerskap för freds planeringsprocess samt i enlighet med särskilda regeringsbeslut.

Räddningsverket skall bidra till att utveckla samarbetet mellan svensk räddningstjänst och motsvarande verksamheter i andra länder i enlighet med internationella överenskommelser som Sverige har ingått.

6 § Räddningsverket skall hålla en beredskap för bistånd vid katastrofer i utlandet och får delta i räddnings- och katastrofinsatser vid katastrofer i andra länder som fordrar omedelbara åtgärder. Räddningsverket skall även i samverkan med berörda myndigheter och organisationer förbereda så att Räddningsverket, i en situation då många människor med hemvist i Sverige drabbas av en allvarlig olycka eller katastrof i utlandet, med kort varsel i ett inledande skede kan stödja utlandsmyndigheter och de nödställda.

Räddningsverket skall inom sitt område medverka i Sveriges internationella humanitära verksamhet. Räddningsverket skall ha förmåga att stödja biståndsinsatser avseende humanitär minhantering, stärkande av katastrofberedskap och återuppbyggnad efter katastrofer.

Räddningsverket får endast besluta om insatser enligt första och andra stycket under förutsättning att insatserna finansieras av annan än Räddningsverket. Räddningsverket skall före beslut om insats informera Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) om de åtgärder myndigheten avser att vidta. Vid insatser som rör bistånd skall Räddningsverket dessutom samråda med Styrelsen för internationellt utvecklingsamarbete (Sida).

7 § Räddningsverket skall i förhållande till Europeiska gemenskapernas kommission vara behörig myndighet och Sveriges kontaktpunkt för tillämpningen av rådets beslut 2001/792/EG, Euratom av den 23 oktober 2001 om inrättande av en gemenskapsmekanism för att underlätta ett förstärkt samarbete vid biståndsinsatser inom räddningstjänsten.¹ Räddningsverket skall ansvara för de uppgifter som åligger Sverige och skall samordna det nationella arbetet med att bygga upp och upprätthålla en insatsberedskap enligt beslutet.

I uppgiften som behörig myndighet ingår möjligheten att begära bistånd från och lämna bistånd till de länder som deltar i samarbetet inom ramen för rådets beslut. När det gäller miljöräddningstjänst till sjöss ankommer det enligt 9 § förordningen (2005:742) med instruktion för Kustbevakningen i stället på Kustbevakningen att begära bistånd från och lämna bistånd till en medlemsstat i Europeiska unionen.

Bistånd till sådant som inte är räddningstjänst får endast begäras under förutsättning att biståndet finansieras av annan än Räddningsverket. Bistånd

¹ EGT L 297, 15.11.2001, s. 7 (Celex 32001D0792).

får endast lämnas under förutsättning att den stat som har begärt biståndet garanterat Räddningsverket full kostnadstäckning för dess insatser. Räddningsverket skall före beslut om att begära och lämna bistånd informera Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) om de åtgärder myndigheten avser att vidta.

8 § Räddningsverket skall i den utsträckning det behövs samverka med andra myndigheter, kommuner samt näringslivs-, arbetstagar-, frivillig- och andra intresseorganisationer.

Räddningsverket skall särskilt samverka med övriga myndigheter inom det område som avser åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

9 § Räddningsverket skall, samtidigt som det lämnar sin årsredovisning, till Regeringskansliet (Försvarsdepartementet) lämna kopior av samtliga internationella överenskommelser av offentligrättslig natur som Räddningsverket ingått under året. För varje överenskommelse skall det anges vilket regeringsbeslut som legat till grund för överenskommelsen.

10 § Räddningsverket får, om verksamheten har anknytning till myndighetens uppgifter, mot avgift tillhandahålla

1. internat- och restaurangtjänster,
2. konferenslokaler, och
3. boende för studerande inom Räddningsverkets utbildningsverksamhet.

Räddningsverket får på de villkor som tjänsteexportförordningen (1992:192) föreskriver bedriva tjänsteexport inom sitt verksamhetsområde, om detta är förenligt med verkets uppgifter i övrigt.

Avgifterna fastställs av myndigheten.

11 § Räddningsverket får besluta om annan ersättning än skadestånd för skador på egendom som tillhör personal inom det civila försvaret som tjänstgör enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt eller som genomgår frivillig utbildning, om skadan har föranletts av tjänstgöringsförhållandena. Räddningsverkets beslut får inte överklagas.

Verksförordningens tillämpning

12 § Verksförordningen (1995:1322) skall tillämpas på Räddningsverket med undantag av 17, 21 och 32 §§.

Myndighetens ledning

13 § Räddningsverkets generaldirektör är chef för myndigheten.

Överdirektören är generaldirektörens ställföreträdare.

14 § Vid Räddningsverket finns en styrelse som har det ansvar och de uppgifter som anges i 11–13 §§ verksförordningen (1995:1322).

15 § Räddningsverket bestämmer sin egen organisation i de delar den inte är reglerad i denna instruktion.

Centrum och nämnd för utbildningsfrågor

16 § Inom Räddningsverket finns Centrum för risk- och säkerhetsutbildning. Centrumet skall

1. genomföra utbildning som avses i 3 §,
2. följa hur samhällets behov av sådana utbildningar som avses i 3 § utvecklas och anpassa utbildningarna till behoven, och
3. säkerställa kvalitetsutvecklingen inom utbildningsverksamheten.

17 § Centrum för risk- och säkerhetsutbildning har en styrelse som skall besluta om

1. utbildningsplaner,
2. föreskrifter om krav på behörighet för att antas till utbildningarna, och
3. dispositionen av de resurser som ställs till förfogande för Centrumets verksamhet.

Centrumets styrelse består av generaldirektören och högst åtta andra ledamöter. Generaldirektören är styrelsens ordförande. Styrelsen är beslutför när ordföranden och minst hälften av de andra ledamöterna är närvarande.

Verksamheten vid Centrumet leds av en chef. Centrumets styrelse får överlåta till Centrumets chef att besluta om utbildningsplaner.

18 § En särskild nämnd vid Räddningsverket skall pröva frågor om disciplinär åtgärd och avskiljande som avses i förordningen (2003:477) om utbildning i skydd mot olyckor. Nämnden består av generaldirektören, chefen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning, en företrädare för de vid myndigheten anställda lärarna samt chefsjuristen. De studerande har rätt att vara representerade i nämnden med en ledamot.

Den ledamot som företräder lärarna skall utses och entledigas av den arbetstagarorganisation som är den största med hänsyn till antalet medlemmar bland den personalkategorin. Ledamoten skall utses för två år. Den ledamot som representerar de studerande skall utses för ett år.

Generaldirektören är nämndens ordförande. Nämnden är beslutför när ordföranden och minst tre andra ledamöter är närvarande.

Delegationer

19 § För att bistå Räddningsverket med de upplysningar och synpunkter som kan vara av betydelse för planeringen och beredningen av viktiga ärenden inom respektive sakområde är fyra delegationer knutna till verket. Dessa är

- delegationen för samordning av räddningstjänst,
- delegationen för beredskap mot kärnenergiolyckor,
- delegationen för samordning av förebyggande verksamhet, och
- delegationen för hantering av farliga ämnen.

Varje delegation består av generaldirektören som ordförande, chefen för den enhet som berörs och högst tolv andra ledamöter samt ersättare för dessa. Enligt beslut av generaldirektören inträder chefen för enheten som ordförande i en delegation.

Delegationerna sammanträder när ordföranden finner anledning till det eller när någon annan ledamot begär det.

Rådet för lärande från olyckor

20 § För arbetet med en samlad bedömning av olycksutvecklingen och säkerhetsarbetet i Sverige skall ett råd för lärande från olyckor vara knutet till Räddningsverket.

Rådet för lärande från olyckor består av generaldirektören som ordförande, chefen för den enhet som berörs och högst tolv andra ledamöter från myndigheter och organisationer som är verksamma inom områden som är av betydelse för verksamhetens utveckling. Generaldirektören får bestämma att någon annan skall träda in som ordförande i rådet. Rådet sammanträder när ordföranden finner anledning till det, dock minst två gånger per år.

Rådet för barnsäkerhet

21 § För samordningen av arbetet för barns och ungas säkerhet när det gäller att motverka olycksfall som leder till personskador, skall ett råd för barnsäkerhet vara knutet till Räddningsverket.

Rådet för barnsäkerhet består av generaldirektören som ordförande, chefen för den enhet som berörs samt högst femton andra ledamöter från myndigheter och organisationer som är verksamma inom områden som är av betydelse för barns och ungas säkerhet. Generaldirektören får bestämma att någon annan skall träda in som ordförande i rådet. Rådet sammanträder när ordföranden finner anledning till det, dock minst två gånger per år.

Rådet för transport av farligt gods

22 § För att samordna säkerhetsföreskrifterna för land-, sjö- och lufttransporter av farligt gods, det svenska arbetet i internationella organ samt transportmyndigheternas arbete i övrigt inom området transport av farligt gods, skall ett råd för transport av farligt gods vara knutet till Räddningsverket.

Rådet för transport av farligt gods består av generaldirektören som ordförande samt högst två ledamöter från vardera Räddningsverket, Sjöfartsverket och Luftfartsstyrelsen. Generaldirektören får bestämma att någon annan skall träda in som ordförande i rådet. Rådet sammanträder när ordföranden finner anledning till det, dock minst två gånger per år.

Personalföreträdare

23 § Personalföreträdarförordningen (1987:1101) skall tillämpas på Räddningsverket.

24 § Generaldirektören skall avgöra ärenden som inte skall avgöras av styrelsen, av styrelsen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning, av Centrumets chef efter delegation av Centrumets styrelse, av personalansvarsnämnden eller av den nämnd som avses i 18 §.

Om sådana ärenden som avses i första stycket inte behöver avgöras av generaldirektören, får de avgöras av någon annan tjänsteman. Hur detta skall ske anges i arbetsordningen eller i särskilda beslut.

Andra stycket gäller inte föreskrifter och sådana ärenden som avses i 13 § 1–3 verksförordningen (1995:1322).

Myndighetens föreskrifter

25 § Styrelsen får överlåta till generaldirektören att besluta föreskrifter. Detta gäller dock inte föreskrifter som är av principiellt slag eller i övrigt av större vikt.

Av 17 § framgår vilka föreskrifter som skall beslutas av styrelsen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning.

Anställningar m.m.

26 § Generaldirektören anställs genom beslut av regeringen. Överdirektören anställs genom beslut av regeringen efter anmälan av generaldirektören.

Andra anställningar beslutas av myndigheten. Chefen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning anställs i samråd med Centrumets styrelse.

27 § Andra ledamöter i styrelsen för Centrum för risk- och säkerhetsutbildning än generaldirektören utses av regeringen för en bestämd tid.

28 § Ledamöterna i delegationerna, i rådet för lärande från olyckor och i rådet för barnsäkerhet utses av Räddningsverket för en bestämd tid.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2006, då förordningen (1988:1040) med instruktion för Statens räddningsverk skall upphöra att gälla.

På regeringens vägnar

LENI BJÖRKLUND

Helena Lindberg
(Försvarsdepartementet)

